

MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS DĖL JONO JURKAUS

2021 m. kovo 9 d. Nr. TV20-1
Mažeikiai

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Etikos komisija), kurią sudaro pirmininkė Irena Macijauskienė, pirmininko pavaduotoja Odeta Jasmontienė, nariai Darius Buknys, Ona Kelpšienė, Virginija Monstavičienė, Paulius Pocevičius, Antanas Valtas, Vytautas Visminas, gavusi Mažeikių rajono savivaldybės tarybos (toliau – Taryba) nario Virginijaus Sungailos 2021 m. vasario 8 d. prašymą (reg. Nr. T16-15) bei 2021 m. vasario 17 d. vykusio posėdžio metu nusprendusi šio prašymo pagrindu pradėti tyrimą,

n u s t a t ė:

Tyrimo pagrindas ir dalykas

2021 m. vasario 8 d. prašyme Tarybos narys Virginijus Sungaila nurodo, kad jis 2020 m. spalio 16 d. Tarybos Antikorupcijos komisijai pateikė prašymą ištirti ar 2018-2019 metų laikotarpiu Mažeikių miesto daugiabučių namų kiemų dangų remonto darbai buvo vykdomi skaidriai, tačiau šis jo prašymas Tarybos Antikorupcijos komisijos nebuvo svarstomas ir atsakymas jam nepateiktas, todėl prašo ištirti ar Tarybos Antikorupcijos komisijos pirmininkas Jonas Jurkus nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse numatytų valstybės politikų elgesio principų.

Nustatytos faktinės aplinkybės

Iš Tarybos nario Virginijaus Sungailos kartu su 2021 m. vasario 8 d. prašymu ištirti Tarybos Antikorupcijos komisijos pirmininko Jono Jurkaus elgesį pateiktos 2020 m. spalio 16 d. prašymo kopijos matyti, kad Taryboje 2020 m. spalio 16 d. registruotas Tarybos nario Virginijaus Sungailos prašymas (reg. Nr. T16-80) Tarybos Antikorupcijos komisijai ištirti ar Mažeikių rajono savivaldybės administracija, tvarkydama daugiabučių namų kiemus, laikosi Daugiabučių gyvenamųjų namų kiemų dangų remonto, dalyvaujant fiziniams ir (ar) juridiniams asmenims, tvarkos aprašo, patvirtinto Tarybos 2018 m. gegužės 25 d. sprendimu Nr. T1-154 „Dėl Daugiabučių gyvenamųjų namų kiemų dangų remonto, dalyvaujant fiziniams ir (ar) juridiniams asmenims, tvarkos aprašo patvirtinimo“, bei atsakyti į keliamus klausimus: 1) ar darbai, kurie atliekami su gyventojų prisidėjimu, yra nupirkti už rinkos kainą; 2) ar teisingi atliekamų darbų kiekiai; 3) ar teisingai pritaikyti vykdomų darbų įkainiai.

2021 m. vasario 22 d. raštu Nr. R8-2.17.-737 „Dėl paaiškinimo pateikimo“ Etikos komisija Tarybos Antikorupcijos komisijos pirmininką Joną Jurkų informavo apie pradėtą tyrimą bei paprašė iki 2021 m. kovo 5 d. pateikti raštišką paaiškinimą, tačiau paaiškinimas per duotą terminą Etikos komisijai pateiktas nebuvo.

Teisinis vertinimas ir motyvai

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad savivaldybės taryba savo įgaliojimų laikui sudaro Antikorupcijos komisiją.

Ta pati nuostata įtvirtinta ir Mažeikių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Tarybos 2017 m. gruodžio 15 d. sprendimu Nr. T1-346 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ (2019 m. birželio 21 d. sprendimo Nr. T1-200 redakcija) (toliau – Reglamentas), 212 punkte, o Reglamento 218 punkte nurodyta, kad Tarybos Antikorupcijos komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Korupcijos prevencijos įstatymu, Vietos savivaldos įstatymu, Reglamentu, kitais teisės aktais ir Tarybos Antikorupcijos komisijos nuostatais.

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisijos nuostatų, patvirtintų Tarybos 2015 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. T1-200 „Dėl Antikorupcijos komisijos sudarymo, pirmininko ir pavaduotojo paskyrimo ir nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), 10 punkte nurodyta, kad Tarybos Antikorupcijos komisijos darbą organizuoja, jam vadovauja ir posėdžiams pirmininkauja Tarybos Antikorupcijos komisijos pirmininkas, 15 punkte nurodyta, kad Tarybos Antikorupcijos komisija jos kompetencijai priklausančius klausimus svarsto ir sprendimus priima posėdžiuose, 16 punkte nurodyta, kad Tarybos Antikorupcijos komisija į posėdžius renkasi ne rečiau kaip vieną kartą per tris mėnesius, o 11 punkte nurodyta, kad Tarybos Antikorupcijos komisijos pirmininkas rengia Tarybos Antikorupcijos darbo planus, sudaro jos posėdžių darbotvarkių planus (11.1 papunktis), vadovauja Tarybos Antikorupcijos komisijai svarstant teikiamus klausimus (11.2 papunktis), šaukia Tarybos Antikorupcijos komisijos posėdžius ir jiems pirmininkauja (11.3 papunktis), Nuostatų nurodyta tvarka gauna Tarybos Antikorupcijos komisijos tyrimams reikalingą informaciją (11.4 papunktis), gavus paklausimą, susijusį su korupcijos prevencija ir kontrole iš valstybės ar savivaldybės įstaigos, organizuoja atsakymo parengimą teisės aktuose nustatytais sąlygomis bei tvarka ir į jį atsako arba imasi priemonių, kad į jį būtų atsakyta (11.5 papunktis).

Tarybos 2019 gegužės 13 d. sprendime Nr. T1-147 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos antikorupcijos komisijos sudarymo, pirmininko ir pavaduotojo paskyrimo“ nurodyta, kad buvo sudaryta Tarybos Antikorupcijos komisija, kurios pirmininku paskirtas tarybos narys Paulius Auryla.

Tarybos 2019 m. rugsėjo 27 d. sprendime Nr. T1-293 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gegužės 13 d. sprendimo Nr. T1-147 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos antikorupcijos komisijos sudarymo, pirmininko ir pavaduotojo paskyrimo“ pakeitimo“ nurodyta, kad Tarybos Antikorupcijos komisijos pirmininku vietoj Pauliaus Aurylos skiriamas Jonas Jurkus.

Mažeikių rajono savivaldybės internetiniame puslapyje viešai skelbiama, jog Tarybos Antikorupcijos komisijos posėdžiai vyko 2020 m. spalio 16 d., 2021 m. vasario 19 d., 2021 m. vasario 25 d. (<http://www.mazeikiai.lt/savivaldybe/korupcijos-prevencija-1/antikorupcijos-komisija/antikorupcijos-komisijos-pos%C4%97d%C5%BEiai/>), o susipažinus su šių posėdžių protokolų išrašais nustatyta, kad į šių posėdžių darbotvarkes nebuvo įtrauktas bei nebuvo svarstomas Tarybos nario Virginijaus Sungailos 2020 m. spalio 16 d. prašymas (reg. Nr. T16-80).

Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), 25 punkte nurodyta, kad „[p]rašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos“, 26 punkte nurodyta, kad „[j]eigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų gavimo institucijoje dienos, institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų. Pratęsus Taisyklių 25 punkte nustatytą prašymo nagrinėjimo terminą, institucija per 2 darbo dienas nuo institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens tokio sprendimo priėmimo dienos išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis“, o 35 punkte nurodyta, kad atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę

paslauga – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; į kitus prašymus – atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys.

Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnyje nurodyta, kad valstybės politikas viešajame gyvenime vadovaujasi pagarbos žmogui ir valstybei, teisingumo, sąžiningumo, skaidrumo ir viešumo, padorumo, pavyzdingumo, nesavanaudiškumo, nešališkumo bei atsakomybės principais.

Kreipdamasis į Etikos komisiją Tarybos narys Virginijus Sungaila prašė ištirti, ar Tarybos Antikorupcijos komisijos pirmininkas Jonas Jurkus savo elgesiu, t.y. jo prašymo neįtraukimu į Tarybos Antikorupcijos komisijos darbotvarkes, prašyme pateiktų klausimų nesvarstymu Tarybos Antikorupcijos posėdžiuose bei atsakymo į prašymą nepateikimu, nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio principų, todėl politiko, Tarybos nario, Tarybos Antikorupcijos komisijos pirmininko Jono Jurkaus atsakomybės klausimas svarstytinas pagarbos žmogui ir valstybei principo aspektu, t.y. Etikos komisija turėtų vertinti ar politikas laikėsi žmogaus teisių ir laisvių ir jas užtikrino, vadovavosi Lietuvos Respublikos Konstitucija ir teise, didino pasitikėjimą ir jos institucijomis.

Iš surinktų duomenų nustatyta, kad politikas, Tarybos narys, Tarybos Antikorupcijos komisijos pirmininkas Jonas Jurkus, pagal Nuostatų 11.1 papunktį būdamas atsakingu už Tarybos Antikorupcijos komisijos darbo planų rengimą bei jos posėdžių darbotvarkių sudarymą, pagal Nuostatų 11.3 papunktį būdamas atsakingu už tarybos Antikorupcijos komisijos posėdžių sušaukimą, pagal Nuostatų 11.5 papunktį gavęs paklausimą, susijusį su korupcijos prevencija ir kontrole iš valstybės ar savivaldybės įstaigos, privalėdamas organizuoti atsakymo parengimą teisės aktuose nustatytais sąlygomis bei tvarka, pagal Taisyklių 25 punktą privalėdamas užtikrinti, kad prašymas būtų išnagrinėtas per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos, pagal Taisyklių 35 punktą privalėdamas užtikrinti, kad būtų parengtas atsakymas atsižvelgiant į prašymo turinį, 2020 m. spalio 16 d. gavęs Tarybos nario Virginijaus Sungailos prašymą (reg. Nr. T16-80) ištirti ar Mažeikių rajono savivaldybės administracija, tvarkydama daugiabučių namų kiemus, laikosi Daugiabučių gyvenamųjų namų kiemų dangų remonto, dalyvaujant fiziniams ir (ar) juridiniams asmenims, tvarkos aprašo, patvirtinto Tarybos 2018 m. gegužės 25 d. sprendimu Nr. T1-154 „Dėl Daugiabučių gyvenamųjų namų kiemų dangų remonto, dalyvaujant fiziniams ir (ar) juridiniams asmenims, tvarkos aprašo patvirtinimo“, šio prašymo neįtraukė į Tarybos Antikorupcijos komisijos darbotvarkę, nesušaukė Tarybos Antikorupcijos komisijos šio prašymo svarstymui, dėl ko prašymas nebuvo išnagrinėtas per Taisyklėse numatytą 20 darbo dienų terminą, ko pasekoje apie prašymo nagrinėjimo rezultatus nebuvo informuotas jį pateikęs asmuo – Tarybos narys Virginijus Sungaila.

Visų šių veikų kontekste konstatuotina, kad politikas, Tarybos narys, Tarybos Antikorupcijos komisijos pirmininkas Jonas Jurkus nesilaikė ir neužtikrino žmogaus teisių, nesivadovavo teise bei nedidino pasitikėjimo valstybe ir jos institucijomis, t.y. pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 1 punkte įtvirtintą pagarbos žmogui ir valstybei principą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 9 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 3 dalimi, 10 straipsnio 1 dalimi, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu Nr. T1-233 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“, 32.2 papunkčiu, 34, 38-39 punktais, Etikos komisija,

n u s p r e n d ė:

1. Pripažinti, kad politikas, Tarybos narys, Tarybos Antikorupcijos komisijos pirmininkas Jonas Jurkus, pažeisdamas Nuostatų 11.1, 11.3, 11.5 papunkčius bei Taisyklių 25, 35 punktus, pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 1 punkte įtvirtintą pagarbos žmogui ir valstybei principą.
2. Sprendimo kopiją išsiųsti Virginijui Sungailai, Jonui Jurkui bei Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.
3. Sprendimą paskelbti Mažeikių rajono savivaldybės interneto svetainėje www.mazeikiai.lt.
4. Sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo valstybės politikui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, dienos.

Komisijos pirmininkė

Irena Macijauskienė